

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проєкту Закону України
«Про внесення змін до Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» щодо Національного фонду досліджень України»

1. Мета

Метою проєкту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» щодо Національного фонду досліджень України» (далі - законопроект) є усунення законодавчих неузгодженостей, що мають місце у положеннях Закону та стосуються діяльності Національного фонду досліджень України (далі - Фонд); визначення особливостей статусу Фонду; розмежування повноважень органів управління Фонду, зокрема наукової та наглядової ради; визначення повноважень виконавчого директора Фонду.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Національний фонд досліджень України є ключовим елементом модернізації та реформування системи фінансування наукової сфери в Україні, завдяки запровадженню системи конкурентного фінансування досліджень. Реалізація цих реформ почалась з прийняттям нового Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність».

Свою діяльність із виконання завдань щодо надання грантової підтримки наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок Фонд розпочав у квітні 2020 року, коли Фондом було оголошено про проведення перших конкурсних відборів проєктів із виконання наукових досліджень і розробок, що фінансуватимуться за рахунок грантової підтримки.

Під час підготовки нормативно-правових актів, необхідних для початку роботи Фонду, та протягом першого року діяльності Фонду були виявлені неузгодженості та прогалини у положеннях Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність», які стосуються діяльності Фонду, зокрема щодо повноваження органів управління Фонду, оголошення та проведення конкурсних відборів, наукової і науково-технічної експертизи проєктів тощо.

Розроблення законопроекту передбачено кроком 606 Плану пріоритетних дій Уряду на 2021 рік, затвердженим розпорядженням Кабінету Міністрів України від 24 березня 2021 р. № 276-р, та дорученням Прем'єр-міністра України Д. Шмигала від 27.01.2021 № 187/3/1-21 до протоколу № 4 засідання Національної ради України з питань розвитку науки і технологій від 12 січня 2021 року (підпункт 3 пункту 7 протоколу).

3. Основні положення проєкту акта

Законопроектом пропонується:

- доповнення повноваження Кабінету Міністрів України, які стосуються Фонду;
- уточнення прав та обов'язків Фонду, зокрема тих, що стосуються організації та проведення наукової і науково-технічної експертизи проєктів,

Сертифікат: 00857b15002f70f1000000047b3000f9e7d9e258
Підписувач: Шкарлет Сергій Миколайович
Дійсний: з 25.06.2020 21:00 по 25.06.2022 21:00
Цифрова позначка часу: 12.10.2021 17:49:39

Міністерство освіти і науки України

1/11-7602 від 12.10.2021

запобігання конфлікту інтересів, створення та підтримання бази даних про надані гранти, проведення оцінки якості виконання проєктів тощо;

- визначення особливостей статусу Фонду;
- уточнення напрямів грантової підтримки Фонду;
- розмежування повноважень органів управління Фонду, зокрема наукової та наглядової ради, уточнення повноважень Голови наукової ради Фонду;
- зміна порядку формування наглядової ради Фонду;
- уточнення процедури призначення виконавчого директора Фонду та визначення його повноваження;
- усунення законодавчих неузгодженостей, що мають місце у положеннях Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» та стосуються діяльності Фонду;

4. Правові аспекти

Законопроект розроблено на підставі підпункту 2 пункту 4 Положення про Міністерство освіти і науки України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16 жовтня 2014 р. № 630, та протокольного рішення № 4 Національної ради України з питань розвитку науки і технологій від 12 січня 2021 року на основі рекомендації робочої групи Національної ради України з питань розвитку науки і технологій з підготовки пропозицій щодо змін до законодавства з питань діяльності Національного фонду досліджень, утвореної відповідно до частини чотирнадцятої статті 20 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність».

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація законопроекту не потребує додаткового фінансування з державного чи місцевих бюджетів.

6. Позиція заінтересованих сторін

Розроблення законопроекту проводилося робочою групою Національної ради України з питань розвитку науки і технологій з підготовки пропозицій щодо змін до законодавства з питань діяльності Національного фонду досліджень.

Громадське обговорення було проведено з 13 по 28 травня 2021 року шляхом розміщення законопроекту на офіційному вебсайті Міністерства освіти і науки України.

При доопрацюванні законопроекту зауваження та пропозиції, отримані під час громадського обговорення, враховані частково, про що зазначено у звіті про громадське обговорення, який розміщено на офіційному вебсайті Міністерства освіти і науки України за посиланням: <https://bit.ly/3kqCJ9C>.

Законопроект не стосується питання функціонування місцевого самоврядування, прав та інтересів територіальних громад, місцевого та регіонального розвитку, соціально-трудової сфери, прав осіб з інвалідністю.

Законопроект стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності та потребує погодження з Науковим комітетом Національної ради України з питань розвитку науки і технологій.

7. Оцінка відповідності

У законопроекті відсутні положення, що:
стосуються зобов'язань України у сфері європейської інтеграції;
стосуються прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод;
впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків;
містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією;
створюють підстави для дискримінації.

8. Прогноз результатів

Реалізація законопроекту сприятиме ефективному функціонуванню Фонду, врегулюванню проблемних питань, які виникли у Фонду за перший рік роботи, та сприятимуть ефективній взаємодії органів управління Фонду та повноцінній його роботі.

Реалізація законопроекту не впливає на ринкове середовище, забезпечення захисту прав та інтересів суб'єктів господарювання, громадян і держави; розвиток регіонів, підвищення чи зниження спроможності територіальних громад; ринок праці, рівень зайнятості населення; громадське здоров'я, покращення чи погіршення стану здоров'я населення або його окремих груп; екологію та навколишнє природне середовище, обсяг природних ресурсів, рівень забруднення атмосферного повітря, води, земель, зокрема забруднення утвореними відходами.

Вплив на інтереси заінтересованих сторін:

Заінтересована сторона	Вплив реалізації акта на заінтересовану сторону	Пояснення очікуваного впливу
Наукова громадськість	Позитивний	Створюються умови для ефективного функціонування Національного фонду досліджень України, що сприятиме удосконаленню конкурсного відбору з метою надання грантової підтримки за рахунок коштів Національного фонду досліджень України.

Міністр освіти і науки України

Сергій ШКАРЛЕТ

« ____ » _____ 2021 року